

SVEA HOVRÄTT
Rotel 0602
060208

PROTOKOLL
2025-01-09
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 6
Mål nr F 13122-24

Sid 1 (4)

RÄTTEN

Hovrättsråden Fredrik Ludwigs, Mikael Hagelroth och Caroline Hedvall Klostermark, referent, samt tf. hovrättsassessorn Anna Lundgren

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Föredraganden Cecilia Lönnqvist

PARTER

Klagande

ULPA

Ombud: Advokat HEHY
Lebenberg Advokatbyrå AB
Grev Turegatan 44
114 38 Stockholm

Motpart

BIPA
Giresta 1
725 92 Västerås

Ombud: MAHA
Dangoor Associates AB
Box 7705
103 95 Stockholm

SAKEN

Rättegångskostnader; nu fråga om återförvisning

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2024-09-20 i mål nr F 4182-24

Målet föredras och följande antecknas.

På ansökan av bl.a. ULPA beslutade lantmäterimyndigheten om vissa fastighetsbildningsåtgärder. Beslutet överklagades av BIPA till mark- och miljödomstolen.

Dok.Id 2158498

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

I mark- och miljödomstolen yrkade ULPA i första hand att BIPA:s överklagande skulle avvisas eftersom hon inte var sakägare i förrättningen och i andra hand att överklagandet skulle avslås. Han yrkade därutöver ersättning för sina rättegångskostnader med ett belopp som senare skulle anges.

Efter det att BIPA slutfört sin talan fick ULPA tillfälle att yttra sig över BIPA:s yttrande och att samtidigt slutföra sin talan.

I sin slutskrift hänvisade ULPA till sitt tidigare yttrande i fråga om varför BIPA:s överklagande skulle avvisas och överlämnade därmed målet till domstolen. Han framställde inget krav på ersättning för rättegångskostnader.

Mark- och miljödomstolen avslag BIPA:s överklagande men tillerkände inte ULPA ersättning för rättegångskostnader. I domskälen anförde domstolen: ”ULPA – som inledningsvis har förbehållit sig ersättning för rättegångskostnader – har inte framställt något yrkande om det”.

ULPA har nu yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska undanröja mark- och miljödomstolens dom och återförvisa målet till mark- och miljödomstolen för prövning av frågan om rättegångskostnad där. Han har även yrkat ersättning för sina rättegångskostnader vid Mark- och miljööverdomstolen med ett belopp som senare kommer att anges i mark- och miljödomstolen. Som grund för yrkandet om återförvisning har ULPA anført att mark- och miljödomstolen underlåtit att, inom ramen för sin materiella processledning, klarlägga hans yrkande om ersättning för rättegångskostnader.

BIPA har förelagts att yttra sig över ULPA:s överklagande men inte inkommit med något yttrande.

Efter föredragning fattar Mark- och miljööverdomstolen följande

BESLUT (att meddelas 2025-01-23)

Mark- och miljööverdomstolen undanröjer mark- och miljödomstolens dom och visar målet åter till mark- och miljödomstolen för prövning av frågan om rättegångskostnader.

Skäl

I mål om fastighetsbildning föreskrivs att mark- och miljödomstolen, efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna, får besluta att sakägare som förlorar målet ska ersätta annan sakägare dennes rättegångskostnad (16 kap. 14 § fastighetsbildningslagen [1970:988]). I övrigt ska 18 kap. rättegångsbalken tillämpas i fråga om rättegångskostnaderna.

En part, som vill ha ersättning för rättegångskostnad ska, enligt 18 kap. 14 § rättegångsbalken, framställa sitt yrkande innan handläggningen avslutas och uppge vad kostnaden består i. Om parten inte har framställt något yrkande inom den angivna tiden, får han eller hon inte därefter föra talan om sådan kostnad som har uppkommit vid samma rätt.

När en part tidigt under handläggningen yrkar ersättning för rättegångskostnad med belopp som senare kommer att anges har domstolen en skyldighet att, innan handläggningen avslutas, genom materiell processledning klarlägga innehållet i yrkandet (se bl.a. NJA 1994 s. 7). Domstolen kan då inte alltid nöja sig med att meddela parten ett slutföreläggande. Om parten trots slutföreläggande inte preciserar sitt yrkande måste domstolen normalt utöva materiell processledning i syfte att klarlägga innehållet i yrkandet om rättegångskostnad om det inte finns underlag för att uppfatta partens passivitet på så sätt att yrkandet har frånfallits. Så kan exempelvis vara fallet om domstolen i ett slutföreläggande särskilt uppmanat parten att ange innehållet i sitt kostnadsyrkande och något preciserat yrkande trots detta inte kommer in (se NJA 2022 s. 819).

ULPA har i sin svarsskrift till mark- och miljödomstolen framställt ett yrkande om ersättning för rättegångskostnad med ett belopp som senare skulle anges. När ULPA senare slutförde sin talan i ärendet angav han inte något preciserat rättegångskostnadsyrkande. ULPA:s slutskrift kan enligt Mark- och miljööverdomstolen inte uppfattas så att hans tidigare framställda yrkande om ersättning för rättegångskostnader återkallats. Omständigheterna är inte heller sådana att hans underlåtenhet att precisera yrkandet kan uppfattas så att yrkandet frånfallits. Mark- och miljödomstolen borde därför genom materiell processledning sökt klarlägga ULPA:s yrkande i denna del innan domstolen avslutade sin handläggning.

Mark- och miljödomstolens underlåtenhet utgör ett sådant rättegångsfel som medför att domen ska undanröjas och att frågan om rättegångskostnad i mark- och miljödomstolen ska återförvisas dit för erforderlig handläggning.

Vid denna utgång ska mark- och miljödomstolen i samband med att målet tas upp även pröva frågan om rättegångskostnader i Mark- och miljööverdomstolen (se 18 kap. 15 § tredje stycket rättegångsbalken).

Beslutet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

Cecilia Lönnqvist

Protokollet uppvisat/